

Årsrapport 2016

Styrets beretning 2016

Sjømatrådets oppdrag

Norges sjømatråd har som formål å øke verdiskapingen i fiskeri- og havbruksnæringen gjennom økt etterspørsel og kunnskap om norsk sjømat i inn- og utland.

Selskapet skal utføre oppgaver pålagt ved lov av 27. april 1990 nr. 9 om eksport av fisk og fiskevarer (fiskeriekseportloven) og forskrifter i medhold av denne loven, herunder være rådgiver for departementet i spørsmål som gjelder eksport eller omsetning og produksjon i sammenheng med eksport. Sjømatrådet arbeider sammen med aktørene i den norske fiskeri- og havbruksnæringen med å utvikle etablerte og nye markeder for deres produkter.

Norges sjømatråd ble etablert som et forvaltningsorgan under Nærings- og fiskeridepartementet i 1991 og senere omgjort til statsaksjeselskap i 2005. Selskapet er 100 prosent eid av Nærings- og fiskeridepartementet og er klassifisert som et kategori 4 selskap med sektorpolitisk formål. Norges sjømatråd er en internasjonal virksomhet med 15 fiskeriutsendinger og 6 lokalt tilsatte som er utstasjonert fra Tokyo i øst til Rio de Janeiro i vest. 65 dyktige medarbeidere utfører viktige støttefunksjoner til sjømatnæringen og utsendingene fra hovedkontoret i Tromsø.

Sammen vinner vi verden for norsk sjømat

Sjømatrådet har som visjon: «Sammen vinner vi verden for norsk sjømat». Det er vår ambisjon å være en betydelig bidragsyter til arbeidet med å realisere den nasjonale visjonen om «Norge som verdens fremste sjømatnasjon».

Norges sjømatråd skal være en ledende organisasjon som løser fellesoppgaver innen markedsutvikling, globalt og nasjonalt. Vår virksomhet er delt inn i fem verdiskapingsområder:

Markedsinnsikt og kompetanse

Sjømatrådet gir sjømataktørene relevant innsikt og beslutningsgrunnlag som skaper et konkurransefortrinn i forhold til utenlandske konkurrenter. Markedsinnsikt benyttes alltid som beslutningsstøtte i Sjømatrådet.

Markedsadgang

Vi jobber aktivt for å sikre og bedre markedsadgangen til norsk sjømat. Dette gjør vi sammen med sjømatbedriftene, næringsorganisasjonene og myndighetene. Sjømatrådet setter fokus på de handelshindringene som norsk sjømat møter, herunder både handelspolitiske, tariffere, tekniske og veterinære forhold.

Identitet og omdømme

Gjennom å fortelle historien om de naturgitte forutsetningene, norsk forvaltning og den kompetansen nordmenn har innen fiskeri og havbruk, bygger vi preferanse for norsk sjømat i de viktigste sjømatmarkeder og tillit til- og stolthet i næringen her hjemme.

Beredskap og omdømmesikring

Sjømatrådet overvåker og sikrer omdømmet til norsk sjømat og den norske sjømatnæringen. Vi bygger produktene og næringens omdømme gjennom proaktive kunnskapstiltak mot media og viktige interessenter i inn- og utland, og vi forsvarer den norske sjømaten når det kommer feilaktige eller unyanserte påstander som rammer næringen.

Konsumrettede tiltak

Gjennom markedsaktiviteter som har fokus på produktenes egenskaper, deres anvendelse og tilberedning øker vi konsumentenes etterspørsel etter norsk sjømat. Sjømatrådets aktiviteter skal forsterke de aktivitetene sjømataktørene fra Norge selv gjør i markedene.

Virksomheten

Norges sjømatråd har i 2016 tydeliggjort virksomhetsstrategien for å sikre at våre markedsinvesteringer skaper verdi for hele sjømatnæringen. Gjennom spesifikke bransjestrategier styrkes kundefokuset og vår forståelse for de muligheter og utfordringer som eksisterer innenfor de ulike bransjene.

Det er vår oppgave å utvikle verdiskapende og effektive fellesskapsløsninger som har verdi for hele næringen. Vårt markedsarbeid skal tilpasses de ulike bransjenes behov og ta høyde for markedenes grad av modenhet. Vi skal arbeide sammen med næringen og ha forståelse for hele verdikjeden. Vi skal være tett på og sikre en tydelig rolleavklaring mot bransje og aktør.

Sjømatrådet skal være en endringsdyktig organisasjon som jobber langsiktig for å bli en enda bedre rådgiver og verdiskaper for den norske sjømatnæringen.

Identitet og omdømme

Norges sjømatråd har i 2016 redusert markedsinvesteringene til konsumrettede tiltak og styrket arbeidet med å bygge identitet og omdømme i de viktigste markedene for norsk sjømat. Gjennom kunnskapsseminar, rundebordsmøter, studiereiser og markedskommunikasjon i kjøpte og egne kanaler har vi bygget kunnskap om den norske sjømatnæringen. I Frankrike, Storbritannia og en rekke andre markeder har Norges sjømatråd hatt løpende dialog med viktige interessegrupper og imøtegått kritiske påstander gjennom dialog mellom journalister, miljøvernorganisasjoner, sentrale opinionsdannere og representanter for norske myndigheter

og den norske sjømatnæringen. Som et resultat av dette langsiktige arbeidet har norsk sjømat et gjennomgående godt omdømme i våre viktigste markeder.

Markedsinnsikt

Vi har i 2016 styrket vårt fokus på markedsinnsikt som beslutningsgrunnlag for Sjømatrådet og selskapene i næringen. For å dele denne markeds kunnskapen har vi gjennomført nærmere 50 bedriftsbesøk i form av fysiske møter og ved bruk videokonferanseutstyr. Vår digitale løsning for markedsinnsikt, Sjømatrådet Innsikt, hadde i fjor rundt 630 brukere fordelt på 170 bedrifter. Det ble i 2016 iverksatt tiltak for å styrke kunnskapen om- og bruken av Sjømatrådet Innsikt. Dette arbeidet vil fortsette i 2017.

Sjømatrådet arrangerte i 2016 39 store og små seminarer og konferanser i Norge og i viktige utemarkeder. Dette gjorde vi for å øke kunnskapen om Norge som sjømatnasjon i utemarkedene og for å gi innsikt om de viktigste utemarkeder her hjemme. Torskefisk-konferansen i Tromsø, Ombordfrost-konferansen i Ålesund og markedsseminaret under NorFishing i Trondheim var de største arrangementene målt i antall deltakere.

For å sikre optimal effekt av markedsinvesteringene gjennomfører vi kontinuerlig kampanjeevaluering gjennom pre- og posttester av reklameuttrykk (Ad-Eval). Våre dybdestudier viser at våre kommunikasjonsbudskap oppnår ønsket effekt.

Sjømatrådet har definert overordnede KPI-er for 19 markeder hvor vi bl.a. måler assosiasjoner til Norge som sjømatnasjon, kjennskap til Norge som sjømatprodusent, kjennskap til det norske opphavsmerket, samt kjennskap til og preferanse for definerte enkeltprodukter som f.eks «norsk klippfisk» eller «norsk laks».

Norges sjømatråd måler i de samme markedene også omdømmet til «norsk sjømat» og «norsk laks». Vi vil fra 2017 etablere et system for årlig evaluering av økonomisk effekt (økonomisk analyse) av de generiske markedsinvesteringene. Første analyse vil foreligge i juni 2017.

Markedsadgang og nye markeder

Markedsadgang og nye markeder har i 2016 fått styrket fokus i Norges sjømatråd. Økende proteksjonisme i verdenshandelen, stans i arbeidet med store frihandelsavtaler og Storbritannias beslutning om utmelding av EU har økt usikkerheten rundt fremtidig markedsadgang for norsk sjømat. Vi har i 2016 vært en aktiv samarbeidspartner til sjømatnæringen og norske myndigheter i arbeidet med å sikre markedsadgang for norsk sjømat. Vi har også jobbet aktivt for å sikre næringen tilgang til nye markeder bl.a. gjennom tilstedeværelse og markedsaktiviteter i India og Vest-Afrika, samt et norsk-iransk næringsseminar i Teheran.

Organisasjon, arbeidsmiljø og samfunnsansvar

Den operative virksomheten til Norges sjømatråd var i 2016 organisert i to regioner – østlige og vestlige markeder. Støttefunksjonene på hovedkontoret har en avdeling for økonomi og administrasjon og følgende fagavdelinger:

- Markedsføring og PR
- Markedsinnsikt og markedsadgang
- Kommunikasjon og beredskap

Norges sjømatråd er lokalisert i Tromsø. I utlandet har Sjømatrådet kontorlokalisering sammen med Utenriktjenesten og/eller Innovasjon Norge, og har en særskilt samarbeidsavtale med utenriktjenesten for å fremme internasjonalisering, innovasjon og markedsføring av norsk sjømat.

Norges sjømatråd vedtok i desember 2016 å etablere kontor i Oslo.

Sjømatrådet oppfattes som en attraktiv arbeidsplass med svært god søkning av velkvalifiserte kandidater til de stillingene som lyses ut.

Sykefravær

Sykefraværet i Norges sjømatråd var i 2016 på 3,9 prosent av total arbeidstid (mot 3,4 prosent i 2015). Vi arbeider hele tiden for å unngå at våre medarbeidere blir syke. Som et ledd i dette arbeidet har vi som IA-bedrift inngått avtale med NAV om å utvikle tiltak hvor våre ledere og medarbeidere engasjeres for å forebygge sykdom og sykefravær.

Det er ikke forekommet eller blitt rapportert om alvorlige ulykker i 2016 som har resultert i personskader eller store materielle skader. Samarbeidet med tillitsvalgte og de ansattes organisasjoner har vært konstruktivt og har bidratt positivt til driften.

Likestilling og mangfold

Norges sjømatråd har som mål å være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn. Vår policy skal sikre at det ikke forekommer forskjellsbehandling grunnet kjønn, etnisitet eller seksuell orientering. Sjømatrådet skal over tid tilstrebe 50/50 kjønnsfordeling for rekrutteringsstillinger og ved rekruttering av fiskeriutsendinger.

Det er også bestemt at Sjømatrådet skal arbeide for å ha både en kvinne og en mann i finaleheatet ved nyansettelser.

Kvinneandelen var i 2016 på 52 prosent, med 42 kvinner av totalt 81 ansatte. Antall ansatte per 31.12.2016 inkluderer 8 opplæringsstillinger (korttidskontrakter). I tillegg har det i 2016 vært gjennomført en forsøksordning hvor 5 hospitanter fra sjømatnæringen har vært engasjert i Sjømatrådet.

Samfunnsansvar

Norges sjømatråd har siden 2009 vært tilsluttet FNs program Global Compact (GC). Dette programmet forplikter oss til å håndtere spørsmål om menneskerettigheter, arbeidsvilkår, miljø og antikorrupsjon i tråd med de ti internasjonalt anerkjente prinsippene som GC bygger på. Vi legger vekt på å bevisstgjøre våre medarbeidere om det ansvar den enkelte har for å ivareta vår integritet og følge selskapets etiske retningslinjer. Sjømatrådet rapporterer årlig i tråd med de rutiner som tilslutningen til GC forutsetter. Vi har ingen rapporterte avvik i forhold til selskapets forpliktelser overfor GC.

Som ledd i vårt arbeid med samfunnsansvar har vi i 2016 videreført ordningen med lærlingeplasser og praktikanter. Det siste året vi hatt to lærlinger i handel- og kontorfag og seks praktikanter fra universitet og høyskole. Vi vurderer disse tiltakene som positive og nyttige sett fra bedriftens side.

Sjømatrådet har siden 2007 samarbeidet med Nærings- og fiskeridepartementet, Helsedepartementet og Fiskesalgslagenes samarbeidsråd om gjennomføring av et nasjonalt kostholdsprogram «Fiskesprell». Dette programmet har som mål å øke sjømatkonsumet blant barn og unge. "Fiskesprell" er et vesentlig bidrag til Sjømatrådets samfunnsansvar.

Korrupsjon

Sjømatrådet har vedtatt etiske retningslinjer som klargjør at vi har null-toleranse med hensyn på korrupsjon. Retningslinjene er nedfelt i vårt etiske regelverk og publisert på Sjømatrådets hjemmesider. Spørsmål om etikk blir også håndtert gjennom regelmessige arbeidsmiljøundersøkelser og blir behandlet årlig i styret.

Styret behandler også årlig en statusoppdatering om vårt anti-korrupsjonsarbeid.

Risikostyring

Norges sjømatråd er eksponert for et sammensatt risikobilde. God risikostyring er en viktig forutsetning for at selskapet skal kunne nå sine mål på ulike nivåer over tid. Sjømatrådet har vinteren 2016/17 startet arbeidet med å implementere en helhetlig risikostyringsmodell og har som ledd i dette opprettet en egen risikostyringsfunksjon.

Ytre miljø

Virksomheten til Norges sjømatråd belaster ikke det ytre miljøet utover det som anses normalt for denne type virksomhet. Selskapet er godkjent som Miljøfyrtårn.

Økonomi og rammebetingelser

Virksomheten til Norges sjømatråd er finansiert fullt ut av sjømatnæringen gjennom en markedsavgift fastsatt med hjemmel i fiskeeksportloven som trådte i kraft 1. juli 1991.

Markedsavgiften

Nærings- og fiskeridepartementet vedtok med virkning fra 01.01.16 nye avgiftssatser for laks og ørret, samt pelagisk fisk. Endringen medførte at satsene for disse produktene ble redusert med 0,15 prosentenheter til 0,6 prosent av eksportverdien. For øvrige produkter var det ingen endring.

Som følge av innføring av en modell med differensierte satser for ulike sektorer, vedtok styret at alle kostnader, med unntak av bransjerettede markedsinvesteringer, fra og med 2016 skal fordeles på grunnlag av eksportverdi og ikke på bakgrunn av innbetalt markedsavgift.

Årsresultat og disponeringer

De regnskapsmessige inntektene var i 2016 på 564 millioner kroner, om lag 20 millioner høyere enn i 2015. Operasjonelle investeringer utgjorde 501 millioner kroner (430 millioner kroner i 2015). Administrative kostnader var på 32 millioner kroner (30 millioner kroner i 2015). Finansresultatet for 2016 ble 10 millioner kroner (minus 1 million kroner i 2015). Totalt sett fikk Sjømatrådet et overskudd på 42 millioner kroner for 2016, mot 84 millioner kroner i 2015.

Totalkapitalen var ved utgangen av året 606 mill. kroner, sammenlignet med 552 mill. kroner året før. Egenkapitalandelen ved utgangen av året var 79 prosent. Selskapet kan i henhold til vedtektene ikke dele ut utbytte. Styret har besluttet å bygge ned egenkapitalen de kommende år slik at egenkapitalen normalt utgjør 5 måneders drift. Dette kravet kan fravikes dersom det foreligger en relevant faglig begrunnelse, og aksjelovens §3-4 er ivarettatt for selskapet.

Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter var på 40 millioner kroner. Selskapets likviditetsbeholdning var 274 millioner kroner, mens kortsiktig gjeld utgjorde 125 millioner kroner per 31.12. Selskapet har ingen langsiktig gjeld.

Selskapets finansielle investeringer er vist i note til regnskapet. Styret anser det ikke å foreligge markeds-, kreditt- eller likviditetsrisiko av vesentlig betydning for regnskapsavleggelsen, ut over det som fremkommer av notene. Styret har vedtatt en konservativ plasseringsstrategi med formål å sikre selskapets midler.

Styret mener at årsberetningen gir en rettvise oversikt over Sjømatrådets finansielle stilling, utvikling og resultat. Resultatregnskapet er lite egnet til å gi et godt bilde av hva Sjømatrådet har bidratt til overfor norsk fiskeri- og havbruksnæring, og det er nødvendig med mer detaljert kunnskap om strategi og markedsinnsats for å evaluere selskapet.

Styret foreslår følgende disponering av årsresultatet i Sjømatrådet:

- Overført til annen egenkapital kr 41.915.532
- Totalt disponert kr 41.915.532

Selskapets egenkapital pr. 31.12. var totalt 481 millioner kroner.

Styret vurderer selskapets egenkapital og likviditet som forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i selskapet. I samsvar med regnskapslovens § 3-3a bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er til stede.

Fremtidig utvikling

Fra 1. januar 2017 ble markedsavgiften på laks, ørret og de viktigste pelagiske fiskeartene redusert fra 0,6 til 0,3 prosent. For øvrige fiskeslag opprettholdes eksisterende avgift på 0,75 prosent. Dette medfører at Sjømatrådets gjennomsnittlige avgiftssats, basert på inntekter i 2016, reduseres med 39 prosent fra 2016 til 2017. Dette vil resultere i at egenkapitalen i selskapet bygges ned i tråd med styrets vedtak.

Arbeidet med å gjøre Sjømatrådet enda mer relevant som bidragsyter til å øke verdien av norsk sjømat fortsetter i 2017 basert på den vedtatte strategien og de fem verdiskapingsområdene. Organisasjonen endres for å bli mer fokusert og mer effektiv. Innføring av nytt opphavsmerke skal bidra til å forsterke norsk sjømats markedsposisjon globalt.

Marine Harvest har i 2016 sendt to formelle klager til EFTAs overvåkingsorgan ESA. Den ene klagen påstår at modellen for finansiering av Sjømatrådet er ulovlig i henhold til EØS-avtalen. Den andre klagen påstår at ordningen representerer ulovlig statsstøtte. Sakene håndteres av Nærings- og fiskeridepartementet.

Styret

Prinsippet for styreoppnevning ble endret i 2015, slik at foretak og organisasjoner i sjømatnæringen gis anledning til å foreslå kandidater til styret i Sjømatrådet. Styret skal være representativt for fiskeri- og havbruksnæringa og bestå av 7-9 aksjonærvalgte representanter.

På generalforsamlingen i 2015 ble følgende styre oppnevnt for perioden 2015-2017:

Marianne E. Johnsen (leder), Sverre Søråa (nestleder), Anne Breiby, Eva Kristoffersen, Knut Hallvard Lerøy, Andreas Mikalsen og Solveig Strand.

De ansatte har valgt styremedlemmene Trude Bessesen, Amund Bråthen og Marit Stagrum Ottem.

Styret har hatt åtte møter og behandlet 64 saker. Styret legger vekt på å følge statens prinsipper for god eierstyring og selskapsledelse. Styret gjennomfører årlig egnevaluering og

kommuniserer resultatet til eier. Styret fastsetter årlig møteplan med oversikt over hvilke saker som rutinemessig skal drøftes i hvert møte.

Terje E. Martinussen var administrerende direktør i frem til august 2016. Ny administrerende direktør Renate Larsen tiltrådte 1. september 2016.

Gardermoen, 1. juni 2017

Marianne E. Johnsen (leder)
Sign.

Sverre Søråa (nestleder)
Sign.

Eva Kristoffersen
Sign.

Knut Hallvard Lerøy
Sign.

Anne Breiby
Sign.

Andreas Mikalsen
Sign.

Solveig Strand
Sign.

Trude Bessesen
Sign.

Amund Bråthen
Sign.

Marit Stagrum Ottem
Sign.

Resultatregnskap

	Note	2016	2015
Inntekter			
Markedsavgift		555 591 725	535 761 280
Årsavgift	4	7 425 000	7 050 000
Øvrige inntekter		1 339 358	1 389 138
Sum inntekter		564 356 084	544 200 418
Administrasjonskostnader			
Personalkostnader	5	13 582 907	14 483 179
Annen kostnad	5	17 141 344	15 003 552
Avskrivning varige driftsmidler	2	1 139 346	853 664
Sum administrasjonskostnader		31 863 597	30 340 395
Operasjonelle investeringer			
Informasjon og beredskap		14 328 946	9 488 334
Markedsinvesteringer	6	388 043 577	331 011 291
Markedsinformasjon		23 445 007	18 095 677
Markedsadgang		6 065 811	6 859 013
Operasjonelle lønnskostnader	5	29 478 110	25 829 564
Utekontor	5	39 208 071	38 244 764
Sum operasjonelle investeringer		500 569 521	429 528 643
Driftsresultat		31 922 966	84 331 380
Finansresultat			
Renteinntekter		8 415 706	5 316 763
Annen finansinntekt		4 713 299	2 773 188
Rentekostnader		99 379	495 817
Annen finanskostnad		3 037 060	8 334 282
Finansresultat		9 992 566	-740 148
Resultat	1	41 915 532	83 591 233

Balanse

31.12.16

31.12.15

Note nr

EIENDELER

Anleggsmidler

Varige driftsmidler

Inventar, kontormaskiner, edb-utstyr	2	3 282 101	3 659 621
--------------------------------------	---	-----------	-----------

Finansielle anleggsmidler

Investeringer i aksjer	3	15 000	15 000
------------------------	---	--------	--------

Langsiktige fordringer		-	71 893
------------------------	--	---	--------

Sum anleggsmidler		3 297 101	3 746 514
--------------------------	--	------------------	------------------

Omløpsmidler

Påløpt markedsavgift		116 154 345	105 657 147
----------------------	--	-------------	-------------

Obligasjonsfond	3	105 466 740	77 497 832
-----------------	---	-------------	------------

Til gode offentlige avgifter		8 582 638	4 602 659
------------------------------	--	-----------	-----------

Kortsiktige fordringer		7 421 428	6 397 759
------------------------	--	-----------	-----------

Kortsiktige plasseringer (pengemarkedsfond)	3	90 840 886	88 915 198
---	---	------------	------------

Bankinnskudd, kontanter	7	274 355 108	264 741 742
-------------------------	---	-------------	-------------

Sum omløpsmidler		602 821 145	547 812 337
-------------------------	--	--------------------	--------------------

SUM EIENDELER

606 118 245

551 558 852

Balanse

31.12.16

31.12.15

EGENKAPITAL OG GJELD

Egenkapital

Aksjekapital	1	50 000 000	50 000 000
Overkursfond	1	57 860 794	57 860 794
Annen egenkapital	1	373 261 640	331 346 108
Sum egenkapital		481 122 434	439 206 902

Gjeld

Kortsiktig gjeld

Leverandørgjeld		99 906 540	92 896 667
Forskuddsbetalt årsavgift fra eksportører		6 930 000	6 615 000
Skyldig offentlige avgifter		3 934 427	2 934 177
Annen kortsiktig gjeld		14 224 844	9 906 105
Sum kortsiktig gjeld		124 995 811	112 351 949

SUM EGENKAPITAL OG GJELD

606 118 245

551 558 852

Gardermoen 1. juni 2017

Marianne Elisabeth Johnsen
(leder)

Sverre Søråa
(nestleder)

Anne Breiby

Eva Maria Kristoffersen

Knut Hallvard Lerøy

Andreas Mikalsen

Solveig Strand

Trude Bessesen

Amund Bråthen

Marit Stagrum Ottem

Renate Larsen
(adm.dir.)

NORGES SJØMATRÅD AS - Noter til regnskap 2016

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Oppstillingsplan og klassifisering av resultatposter

Ved oppstillingen av regnskapet er det mulig å benytte en presentasjonsform etter art eller funksjon. Sjømatrådet benytter i dag en kombinasjon av disse metodene ved å skille driftskostnadene i administrative- og operasjonelle kostnader. Den valgte presentasjonsformen begrunnes i at dette gir et mer informativt bilde av virksomheten enn tilfellet ville vært ved en rendyrking av arts- eller funksjonsinndeling.

Driftsinntekter

Markedsavgift inntektsføres etterhvert som den påløper. Denne beregnes med grunnlag i SSBs statistikk for handel med norsk sjømat, kombinert med konstaterte innbetalinger til Toll- og avgiftsdirektoratet som forestår innkrevingen fra eksportørene. Toll- og avgiftsdirektoratet overfører disse midlene til en felleskonto mellom Sjømatrådet og FHF, som deretter fordeler midlene seg i mellom etter gjeldene handelsstatistikk.

Årsavgift fra eksportører inntektsføres lineært fordelt over regnskapsåret, mens øvrige inntekter inntektsføres etter hvert som de påløper.

Tilskudd

Generelle tilskudd inntektsføres i takt med at vilkårene oppfylles. Generelle tilskudd føres brutto. Spesifikke tilskudd og tilskudd til samarbeidsprosjekter føres netto.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Kortsiktige plasseringer (pengemarkedsfond) og obligasjonsfond vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Øvrige omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres virkelig verdi, herunder også leverandørgjeld. Evt. endring i valutakurs mellom transaksjonstidspunkt og 31.12 bokføres som agio.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er tilstede.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer balanseføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det en uspesifisert avsetning som på generell basis skal dekke forventet tap.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt. Agiojusteringer er klassifisert som finansposter.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlets levetid dersom de har forventet levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15.000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Pensjoner

Pensjonsforpliktelser og -kostnader er behandlet etter norsk regnskapsstandard om pensjoner. Selskapet har sikret sine forpliktelser via kollektive pensjonsordninger i livforsikringselskap. Pensjonsordningen er behandlet som innskuddsplaner. Dette medfører en direkte kostnadsføring av selskapets innskudd til pensjonsordningen.

Kontantstrømpstilling

Kontantstrømpstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden.

Skatt

Selskapet er ikke skattepliktig jf. Skatteloven § 2-30.

NORGES SJØMATRÅD AS - Noter til regnskap 2016

Note 1 Egenkapital

Aksjekapitalen består av 50.000 (femtitusen) aksjer á kr 1.000 (ettusen) og aksjene eies i sin helhet av den norske stat ved Nærings- og fiskeridepartementet.

Årets endringer i egenkapital

(tall i hele 1.000):	Aksjekapital	Overkurs	Annen EK	Sum EK
Egenkapital 01.01.16	50 000	57 861	331 346	439 207
Årets resultat			41 916	41 916
Egenkapital 31.12.16	50 000	57 861	373 262	481 122

Note 2 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler (tall i 1.000)	2016	2015
Anskaffelseskost 01.01.	6 946	6 373
Tilgang i året (ansk.kost)	762	3 333
Avgang i året (ansk.kost)	496	2 760
Anskaffelseskost 31.12.	7 212	6 946
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.	3 287	5 193
Årets avskrivninger	1 139	854
Tilbakeførte avskrivninger ved realisasjon	496	2 760
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	3 930	3 287
Bokført verdi 31.12.	3 282	3 660
Avskrivningssatser	15 - 33 %	15 - 33 %

Det benyttes lineære avskrivninger for alle varige driftsmidler. Den økonomiske levetiden forventes å være fra 3 til 7 år.

Note 3 Aksjer og øvrige finansielle plasseringer

Selskap (tall i 1.000)	2016	2015
Den Norske Matfestivalen i Ålesund AS	10	10
Norrøna Barnehage AS	4	4
Fagforum for Mat og Drikke AS	1	1
Bokført verdi pr 31.12. (anleggsmidler)	15	15
Øvrige plasseringer	2016	2015
Pluss Obligasjon	53 653	51 725
DNB FRN20	51 814	25 772
Sum obligasjonsfond	105 467	77 497
Pluss Likviditet II (pengemarkedsfond)	90 841	88 915
Bokført verdi plasseringer pr 31.12. (tall i 1.000)	196 308	166 412

Note 4 Årsavgift eksportører

Pr. 31.12.16 hadde Norges sjømatråd AS godkjent 473 eksportører. Antallet er fastsatt på grunnlag av faktisk registrerte eksportører ved regnskapsårets slutt.

NORGES SJØMATRÅD AS - Noter til regnskap 2016

Note 5 Antall ansatte, lån til ansatte, godtgjørelser

Gjennomsnittlig antall ansatte i løpet av året utgjør følgende årsverk ¹ :	2016	2015
Ansatte ved hovedkontor	59,8	53,3
Utsendinger utekontorer	12,5	12,5
Øvrige ansatte utekontorer	9,3	6,6
Sum ansatte	81,6	72,4

¹ inklusive traineer, bedriftsinterns og lærlinger

Ytelser til ledende ansatte (tall i 1.000)	Lønn og andre godtgjørelser	Innskudd pensjon ²	Samlet godt- gjørelse 2016	Samlet godt- gjørelse 2015
Adm.dir. Renate Larsen ¹	808	15	823	ia
Direktør økonomi/adm Steinar Øvergaard	1 220	47	1 267	1 181
Direktør markesinformasjon Asbjørn W. Rørtveit	1 091	47	1 138	1 029
Regiondirektør øst Børge Grønbech	1 168	47	1 215	1 202
Regiondirektør vest Christian Nordahl	1 251	40	1 291	ia
Markedsdirektør Kristin Pettersen	1 268	35	1 303	ia
Kommunikasjonsdirektør Geir Håvard Hansen ³	846	35	881	ia
Direktør HR Rigmor Abel	1 061	47	1 108	1 092
Terje E. Martinussen (adm.dir. frem til 20.08.16) ⁴	1 857	47	1 904	1 906

¹ ansatt fra 01.09.16

² selskapet har en innskuddsordning (4% / 7%) ordning for alle ansatte, ingen opptjening over 12G

³ ansatt fra 01.03.16

⁴ Ved utløpet av åremålsperioden (august 2016), hadde Martinussen rett til å ta ut ett års permisjon, hvor lønn og andre godtgjørelser han oppbeærer på det tidspunktet opprettholdes. Det er i åremålsperioden (august 2011 - august 2016) gjort løpende kostnadmessig avsetning på forventet kostnad. Regnskapsmessig er det tilbakeført avsetninger for perioden 21.08.16-31.12.16 på kr 739.708.

Personalkostnader administrasjon (tall i hele 1.000)	2016	2015
Lønn	6 814	5 712
Arbeidsgiveravgift	930	773
Andre personalkostnader (inkl pensjonsforsikring alle ansatte)	5 839	7 998
Sum	13 583	14 483

Personalkostnader operasjonelle (tall i hele 1.000)	2016	2015
Lønn	25 570	21 626
Arbeidsgiveravgift	2 198	1 899
Andre personalkostnader	1 710	2 305
Sum	29 478	25 830

Personalkostnader utekontor (tall i hele 1.000)	2016	2015
Lønn	9 349	10 215
Arbeidsgiveravgift	799	884
Andre personalkostnader	18 655	18 814
Sum	28 804	29 913

NORGES SJØMATRÅD AS - Noter til regnskap 2016

Personalkostnader øvrige (tall i hele 1.000)	2016	2015
Lønn	1 854	1 602
Arbeidsgiveravgift	225	151
Andre personalkostnader	1 667	452
Sum	3 746	2 205

Personalkostnader utekontor og øvrige personalkostnader presenteres ikke som egen linje i regnskapet, men inngår i de hovedinvesteringer de tilhører.

Pensjonsordning

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapet har derfor etablert en innskuddsbasert pensjonsordning for sine ansatte som tilfredsstiller kravene i denne lov.

Personalkostnader etter art (tall i 1.000):	2016	2015
Lønn	43 587	39 155
Arbeidsgiveravgift	4 098	3 707
Pensjonsforsikring	3 048	2 614
Andre personalkostnader	24 823	26 955
Personalkostnader	75 556	72 431

Honorarsatser for Styret (tall i hele 1.000) :	2016	2015
Leder ¹	260	150
Nestleder	113	110
Styremedlemmer	77	75
Sum styrehonorar	989	840

¹ I overgangen mellom skifte av adm. dir. har styret foreslått, under forutsetning av generalforsamlingens godkjenning, å honorere styrets leder særskilt med et honorar på kr 105.000.

Honorar revisor (tall i 1.000):	2016	2015
Revisjon, eks. mva.	100	82
Annen bistand, attestasjoner mv. eks. mva.	92	0
Sum honorar revisor	191	82

Andre driftskostnader spesifisert etter art (tall i 1.000)	2016	2015
Lønn og personalkostnader	75 556	72 431
Avskrivninger	1 139	854
Andre driftskostnader	457 646	386 584
Sum driftskostnader	532 433	459 869

NORGES SJØMATRÅD AS - Noter til regnskap 2016

Lederlønnerklæring

Fast lønn

Sjømatrådet skal ha et konkurransedyktig lønnsnivå, men selskapet skal ikke være lønnsledende. Selskapet benytter ikke bonusordninger eller andre økonomiske incentivordninger. Utviklingen i fastlønnen forutsettes å være i tråd med sammenliknbare grupper i regnskapsåret 2017.

Naturalytelser og andre særlige ordninger

Ledende ansatte vil normalt ha naturalytelser som er vanlige for sammenliknbare stillinger, dvs. fri telefon, bærbar-pc, fri bredbåndstilknytning og bruk, aviser og bilgodtgjørelse. Selskapet har ingen lederlånsordning.

Etterlønnsordninger

Gjensidig oppsigelsestid for adm. direktør er 6 måneder, for øvrige ledende personell ved hovedkontoret gjelder 3 måneder.

Det finnes ingen kontraktsfestede etterlønnsordninger. Ved utløpet av åremålsperioden (august 2016), hadde tidligere adm.dir. rett til å ta ut et års permisjon, hvor lønn og andre godtgjørelser han oppebærer på det tidspunktet opprettholdes.

For ny adm.dir. er følgende avtalt:

Ved Selskapets oppsigelse har Administrerende direktør i tillegg til Fastlønn og andre ytelser i oppsigelsestiden, rett til en kompensasjon tilsvarende 6 måneders Fastlønn.

Etterlønnen danner ikke grunnlag for beregning av feriepenger eller for noen pensjonsbetaling.

Dersom Administrerende direktør i perioden for utbetaling av Etterlønnen får ny, fast stilling, skal inntekten fra den nye stillingen redusere Etterlønnen tilsvarende. Det samme gjelder inntekt fra næringsvirksomhet som Administrerende direktør er aktiv eier av. Administrerende direktør skal uoppfordret gi Selskapet informasjon om og dokumentasjon over eventuelle faste lønnsinntekter og inntekter fra næringsvirksomhet som Administrerende direktør er aktiv eier av, som oppebæres i etterlønsperioden. Selskapet er berettiget til å holde tilbake de månedlige utbetalingene av Etterlønnen inntil Administrerende direktør har oppfylt sine forpliktelser etter foregående punktum.

Pensjonsordninger

Det er ikke etablert pensjonsordninger for ledende personell som avviker fra den generelle pensjonsordningen i selskapet.

Gjennomføring av lønnspolitikken i regnskapsåret 2016

Ny adm.dir. ble ansatt og tiltrådte i stillingen 1. september 2016. Selskapets arbeidsavtale med ny administrerende direktør vurderes å være i tråd med forventningene i statens eierskapsforvaltning vedrørende lederlønninger.

I overgangen mellom skifte av adm. dir. har styret besluttet å honorere styrets leder særskilt med et honorar på kr 105.000.

Det er på individuell basis gjort mindre justeringer i avlønningen for ledende ansatte i tråd med selskapets policy.

NORGES SJØMATRÅD AS - Noter til regnskap 2016

Note 6 Markedsinvesteringer (tall i hele 1.000)

Laks	2016	2015
Frankrike	21 386	20 306
Tyskland	20 597	17 348
Spania	20 402	15 257
Japan	14 338	14 423
Italia	14 268	12 256
USA	13 253	10 733
Sverige	10 226	10 446
Polen	8 266	6 682
Portugal	7 647	6 681
Hong Kong	5 521	7 039
Tyrkia	5 304	4 177
Storbritannia	5 000	4 752
Norge	4 522	7 626
Singapore	4 472	3 594
Sør-Korea	4 182	4 467
Taiwan	2 256	2 581
Thailand	1 938	199
Malaysia	1 840	646
Kina	1 501	1 760
Indonesia	1 186	1 653
CEE - Sentral Europa	149	331
Tsjekkia	32	304
Analyse	15	1 457
Ukraina	0	428
Russland	0	242
Vietnam	0	28
Andre/ikke landspesifikke investeringer laks	13 328	13 864
Laks er viktig	37 014	9 047
Sum laks	218 644	178 328
Ørret	2016	2015
Tyskland	2 010	4 082
Frankrike	2 227	3 543
Norge	3 703	3 280
Sverige	1 669	2 656
Spania	2 496	2 031
USA	1 685	1 563
UK	1 902	1 258
Japan	2 793	1 250
Sør-Korea	475	0
Taiwan	394	0
Malaysia	252	0
Singapore	132	0
Polen	0	643
Andre/ikke landspesifikke investeringer ørret	284	1 199
Sum ørret	20 022	21 506

NORGES SJØMATRÅD AS - Noter til regnskap 2016

Pelagisk	2016	2015
Japan	11 639	10 355
Sør-Korea	6 818	9 586
USA	1 549	1 701
Norge	1 521	1 661
Analyse	0	606
Andre/ikke landspesifikke investeringer pelagisk	11 808	7 333
Sum pelagisk	33 335	31 241

Hvitfisk	2016	2015
UK	6 414	7 283
Frankrike	5 167	4 669
Sverige	3 922	4 591
Tyskland	3 324	3 296
Spania	4 586	2 806
USA	2 320	2 502
Norge	2 520	2 305
Portugal	1 270	1 129
Andre/ikke landspesifikke investeringer hvitfisk	2 800	2 801
Sum hvitfisk	32 323	31 382

Konvensjonell	2015	2015
Portugal	8 524	8 946
Brasil	8 211	7 430
Italia	4 442	3 760
Dominikanske Republikk	1 034	961
Spania	428	655
Norge	496	453
Andre/ikke landspesifikke investeringer konvensjonell	1 657	3 048
Sum konvensjonell	24 792	25 253

Reker/skalldyr	2015	2015
Norge	171	435
Sverige	0	560
Andre/ikke landspesifikke investeringer reker/skalldyr	6 076	2 267
Sum reker/skalldyr	6 247	3 262

Generisk	2016	2015
Innenlands (inkl. Fiskesprell ¹)	14 766	15 340
Nye markeder/nye markedsinitiativ	12 745	11 685
Fellesaktiviteter (inkl. evaluering)	25 169	13 013
Sum generisk	52 680	40 038

Sum markedsinvesteringer	388 044	331 011
---------------------------------	----------------	----------------

¹ Fiskesprell er et nasjonalt kostholdsprogram som har som mål å øke sjømatkonsumet blant barn og unge. Prosjektet samfinansieres av NFD, Fiskesalgslagene, NHD og Sjømatrådet. Sjømatrådet bokførte til sammen 6.200.000 i tilskudd til programmet.

Note 7 Bundne midler

Av totalt inntående bank er kr 5.808.609 bundet til dekning av skattetrekk.

NORGES SJØMATRÅD AS - Noter til regnskap 2016

KONTANTSTRØMOPPSTILLING (tall i hele 1.000)

		2016	2015
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Resultat før skatter		41 916	83 591
Ordinære avskrivninger		1 139	854
Økning (-) / reduksjon i kortsiktige fordringer		-1 024	7 769
Økning (-) / reduksjon i påløpt eksportavgift		-10 497	-10 710
Økning / reduksjon (-) i leverandørgjeld		7 010	12 821
Endringer i andre tidsavgrensingsposter		1 726	-2 921
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	A	40 270	91 404
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		-762	-3 333
Økning (-) /reduksjon i obligasjonsfond		-27 969	39
Økning (-) /reduksjon i kortsiktige plasseringer		-1 926	-1 316
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	B	-30 657	-4 610
Netto endring i likvider	A + B	9 613	86 794
Likviditetsbeholdning 01.01		264 742	177 949
Likviditetsbeholdning 31.12		274 355	264 742

Til generalforsamlingen i Norges sjømatråd AS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Norges sjømatråd AS' årsregnskap som viser et overskudd på kr 41 915 532. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig

Offices in:

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stord
Alta	Finnsnes	Molde	Straume
Arendal	Hamar	Skien	Tromsø
Bergen	Haugesund	Sandefjord	Trondheim
Bodø	Knarvik	Sandnessjøen	Lynset
Drammen	Kristiansund	Stavanger	Ålesund

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Tromsø 1. juni 2017
KPMG AS

Gunnar Alskog
Statsautorisert revisor